

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313386 Recerca en Psicologia Aplicada a les Ciències de la Salut	OT	0	1

Professor de contacte

Nom: Montserrat Gomà Freixanet

Correu electrònic: Montserrat.Goma@uab.cat

Altres indicacions sobre les llengües

En algunas clases tambien se utiliza el catalan.

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

María Soledad Mora Giral

Joan Deus Yela

Prerequisits

No n'hi ha en aquest mòdul

Objectius

La nostra salut, depèn exclusivament de com ens cuidem?

Fins a quin punt és important tenir uns bons hàbits alimentaris, viure sense dependències, saber parar i descansar, afrontar els problemes sense estrès...?

Hi té a veure alguna cosa la nostra personalitat?

Què ens en pot explicar la psiconeurologia?

La resposta a la longevitat està en la genètica? ...Només?

En aquest mòdul ens plantegem aquests interrogants a la llum de la recerca científica més recent i sospesem el que durant molts anys no s'ha tingut prou present en la valoració de la salut.

Els objectius, per tant són:

Informar i promoure la recerca en aquests diferents àmbits

Competències

- Analitzar de manera crítica les teories, els models i els mètodes més actuals de la recerca psicològica.

- Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca
- Dissenyar i planificar un projecte de recerca psicològica avançada.
- Plantejar qüestions de recerca en psicologia rellevants i innovadores en funció de la bibliografia consultada.
- Utilitzar terminologia científica per a argumentar els resultats de la recerca en el context de la producció científica per comprendre i interactuar eficaçment amb altres professionals

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar de manera crítica les teories, els models i mètodes en relació amb el comportament alimentari i l'obesitat.
2. Analitzar de manera crítica les teories, els models i mètodes en relació amb els estils de vida saludables i els factors de risc i protectors.
3. Analitzar de manera crítica les teories, els models i mètodes en relació amb personalitat i salut.
4. Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca
5. Dissenyar i planificar un projecte de recerca psicològica aplicada sobre comportament alimentari i obesitat.
6. Dissenyar i planificar un projecte de recerca psicològica aplicada sobre estils de vida saludables i els factors de risc i protectors.
7. Dissenyar i planificar un projecte de recerca psicològica aplicada sobre personalitat i salut.
8. Plantejar qüestions de recerca en psicologia rellevants i innovadores en funció de la bibliografia consultada en relació amb el comportament alimentari i l'obesitat.
9. Plantejar qüestions de recerca en psicologia rellevants i innovadores en funció de la bibliografia consultada en relació amb els estils de vida saludables i els factors de risc i protectors.
10. Plantejar qüestions de recerca en psicologia rellevants i innovadores en funció de la bibliografia consultada en relació amb personalitat i salut.
11. Utilitzar terminologia científica per a argumentar els resultats de la recerca en el context de la producció científica per comprendre i interactuar eficaçment amb altres professionals

Continguts

En aquesta assignatura es debatiran i actualitzaran temes tals com:

1. Relació entre estils de vida i salut
2. Variables de personalitat i la seva relació amb la salut
3. Neuropsicologia i salut
4. Altres aspectes relacionats amb la salut (alimentació, trastorns alimentaris, imatge corporal, trastorns del son)

Metodologia

Aquest mòdul es desenvoluparà a través de classes magistrals o seminaris en què es pretén generar una dinàmica activa de feina amb els alumnes.

Cadascun dels àmbits d'aquesta assignatura: Neuropsicologia i Salut; Personalitat i Salut i Problemes quotidians, és impartit, respectivament, i de manera independent però coordinada, per diferents professors especialistes en la matèria.

Cada professor desenvolupa diferents aspectes de cada un dels àmbits objecte d'estudi, proporcionant els recursos necessaris i assignant diferents tasques a realitzar pels alumnes, on es valora la reflexió crítica i participació, posant en comú les tasques realitzades.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminari	40	1,6	
Supervisió treball	40	1,6	
Tipus: Autònomes			
Crítica i desenvolupament de la presentació del treball	70	2,8	

Avaluació

Per poder ser avaluat en aquesta assignatura s'ha d'assistir a les classes (mínim 80%).

Assistència, participació activa i aportacions en les activitats presencials tindrà un pes del 20% de la nota final.

Participació i exposició dels treballs sol·licitats tindrà el valor del 40% restant de la nota

Presentació dels treballs escrits tindrà el valor del 40% restant de la nota

La nota final està situada entre 0 i 10. L'assignatura s'aprova (supera) a partir de l'obtenció d'un 5.

Reavaluació: Es podran presentar a la reavaluació aquells estudiants que hagin obtingut una qualificació entre 4 i 4,9 en l'avaluació global (nota final). L'estudiant es podrà presentar per a re-avaluar la part de l'assignatura en què hagi obtingut menor qualificació relativa.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència, participació i aportacions a les activitats presencials	20	0	0	1, 2, 3, 8, 9, 10
Presentació oral del treball en Personalitat, Psiconeurologia i altres problemes relacionats.	80	0	0	4, 5, 6, 7, 11

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA PER CONDUCTA ALIMENTÀRIA

Amigo Vázquez, I (2003). La delgadez imposible. Barcelona: Paidós.

Brannon, L y Feist, J (2001). Psicología de la salud. Madrid: Thompson Paraninfo.

Amigo Vázquez, I, Fernández Rodríguez, C y Pérez Álvarez, M (2010). Manual de Psicología de la Salud. Madrid: Ediciones Pirámide.

(cap. III: Control del Peso, dietas y trastornos alimentarios).

Gil Roales-Nieto, J (2004). Alimentación, actividad física y salud. En J Gil Roales Nieto (Ed), Psicología de la Salud (pp. 264-308). Madrid: Ediciones Pirámide.

Calado Otero, M (2010). Trastornos alimentarios. Guías de psicoeducación y autoayuda. Madrid: Ediciones Pirámide.

(cap. IV: Lo que le agrada al cuerpo, pp.105-122)

Cepeda-Benito, A, Fernández, MC y Moreno, S (2003). Relationship of gender and eating disorder symptoms to reported cravings for food: construct validation of state and trait craving questionnaires in Spanish. *Appetite*, 40: 47-54.

Cepeda-Benito, A, Gleaves, DH, Fernández, MC, Vila, J, Williams, TL y Reynoso, J (2000). The development and validation of Spanish versions of the State and Trait Food Cravings Questionnaires. *Behavior Research and Therapy*, 38, 1125-1138.

Cepeda-Benito, A, Gleaves, DH, Williams, TL y Erath, SA (2000). The development and Validation of the State and Trait Food-Cravings Questionnaires. *Behavior Therapy*, 31, 151-173.

Corominas Vilardell, A (2009). Dieta Mediterránea: ¿mito o realidad?. En M Riba (Ed), *Pautas prácticas para una dieta saludable. Alimentación y juventud.* (pp. 11-28). Barcelona: Erasmus Ediciones.

Faith, MS (2010). Development of Child Taste and Food Preferences: The Role of Exposure. En WS Agras (Ed), *The Oxford Handbook of Eating Disorders* (pp. 137-147). Oxford: Oxford University Press.

Manera Bassols, M (2009). Herramientas prácticas para organizarte las comidas. En M Riba (Ed), *Pautas prácticas para una dieta saludable. Alimentación y juventud.* (pp. 91-107). Barcelona: Erasmus Ediciones.

Mora, M y Raich, RM (1993). Restricción alimentaria y bulimia nerviosa: ¿un vínculo causal? *Anales de psicología*, 9 (2), 69-84.

Moreno Domínguez, S, Rodríguez-Ruiz, S y Fernández-Santaella, MC (2009). ¿Qué es el ansia por la comida? Madrid: Ediciones Pirámide.

BIBLIOGRAFIA PER NEUROLOGIA I SALUT

Arango-López C, Crespo-Facorro B, Bernardo-Arroyo M. *Neuroimagen en psiquiatría.* Barcelona: Ars Médica, 2003.

Goicoechea C, Cid J, Luís de la Calle J, Del Pozo C, López E, Perucho A. *El dolor crónico en la mujer.* Madrid: Universidad Rey Juan Carlos, 2012.

García-Fontanals A, García-Blanco S, Portell M, Pujol J, Poca-Dias V, García-Fructuoso F, López-Ruiz M, Gutiérrez-Rosado T, Gomà-I-Freixanet M, Deus J. Cloninger's psychobiological model of personality and psychological distress in fibromyalgia. *Int J Rheum Dis.* 2014 Dec 5. doi: 10.1111/1756-185X.12473.

López-Solà M, Pujol J, Wager TD, Garcia-Fontanals A, Blanco-Hinojo L, Garcia-Blanco S, Poca-Dias V, Harrison BJ, Contreras-Rodríguez O, Monfort J, Garcia-Fructuoso F, Deus J. Altered functional magnetic resonance imaging responses to nonpainful sensory stimulation in fibromyalgia patients. *Arthritis Rheumatol.* 2014 Nov;66(11):3200-9. doi: 10.1002/art.38781.

Pujol J, Macià D, Garcia-Fontanals A, Blanco-Hinojo L, López-Solà M, Garcia-Blanco S, Poca-Dias V, Harrison BJ, Contreras-Rodríguez O, Monfort J, Garcia-Fructuoso F, Deus J. The contribution of sensory system functional connectivity reduction to clinical pain in fibromyalgia. *Pain.* 2014 Aug;155(8):1492-503. doi: 10.1016/j.pain.2014.04.028.

López-Solà M, Pujol J, Hernández-Ribas R, Harrison BJ, Ortiz H, Soriano-Mas C, Deus J, Menchón JM, Vallejo J, Cardoner N. Dynamic assessment of the right lateral frontal cortex response to painful stimulation. *Neuroimage.* 2010 Apr 15;50(3):1177-87. doi: 10.1016/j.neuroimage.2010.01.031.

Pujol J, López-Solà M, Ortiz H, Vilanova JC, Harrison BJ, Yücel M, Soriano-Mas C, Cardoner N, Deus J. Mapping brain response to pain in fibromyalgia patients using temporal analysis of fMRI. *LoS One.* 2009;4(4):e5224. doi: 10.1371/journal.pone.0005224.

Pujol J, López A, Deus J, Cardoner N, Vallejo J, Capdevila A, Paus T. Anatomical variability of the anterior cingulate gyrus and basic dimensions of human personality. *Neuroimage*. 2002 Apr;15(4):847-55.

altra bibliografia es proporcionarà més endavant